

ACADEMIA DE ȘTIINȚE A MOLDOVEI

INSTITUTUL DE CERCETARI JURIDICE SI POLITICE
CENTRUL CERCETĂRI STRATEGICE

Studiul sociologic

“Situația social-politică din Republica Moldova

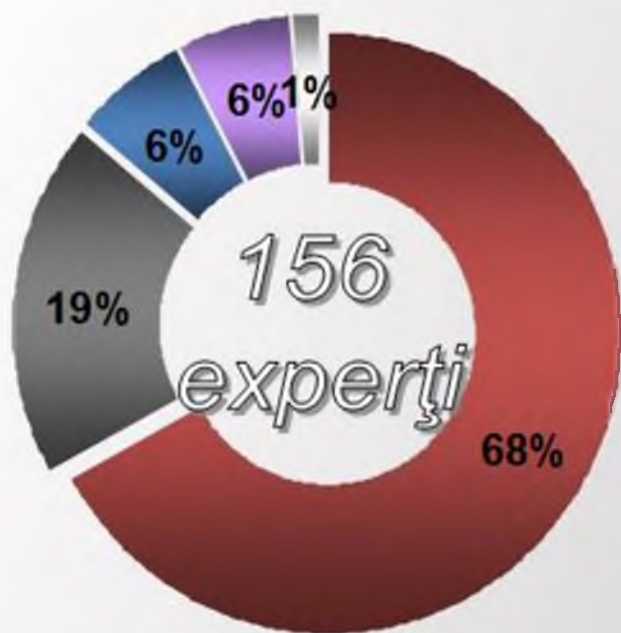
și tendinele posibile ale evoluției”

Chișinău, 2015

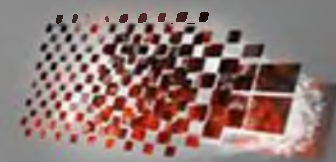
Studiu sociologic

Profilul respondenților:

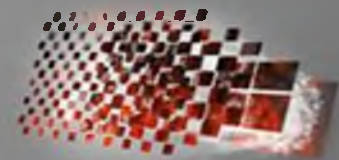

- Cercetători, profesori universitari în domeniul relațiilor internaționale și științelor politice, drept
- Administrație publică centrală și locală
- Mass-Media (analisti și comentatori politici)
- Societate civilă
- Alții

Perioada de culegere a datelor:
iunie – iulie 2015

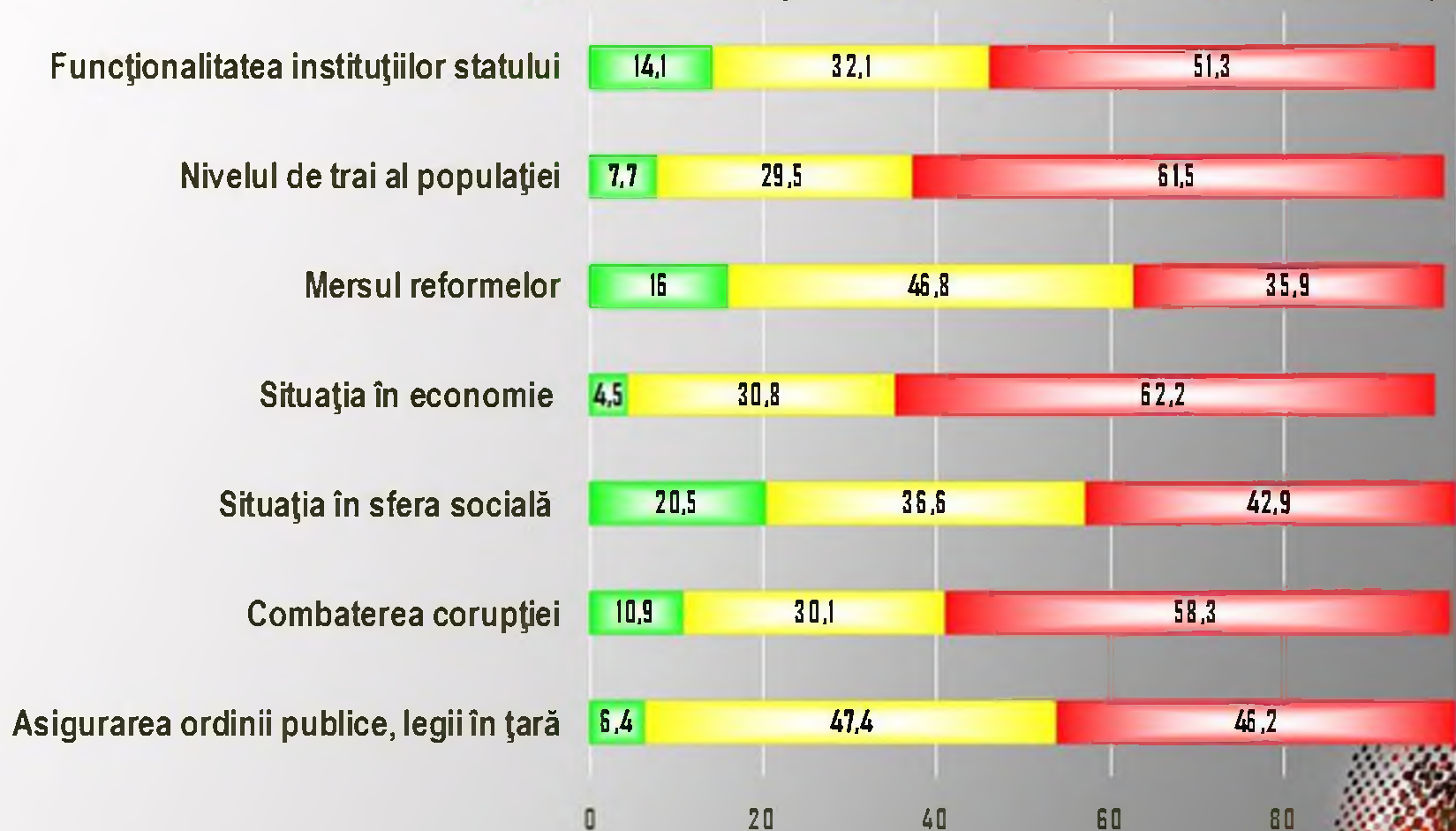

GUVERNARE

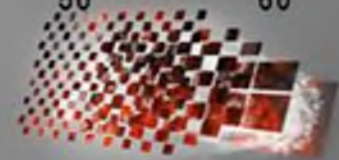
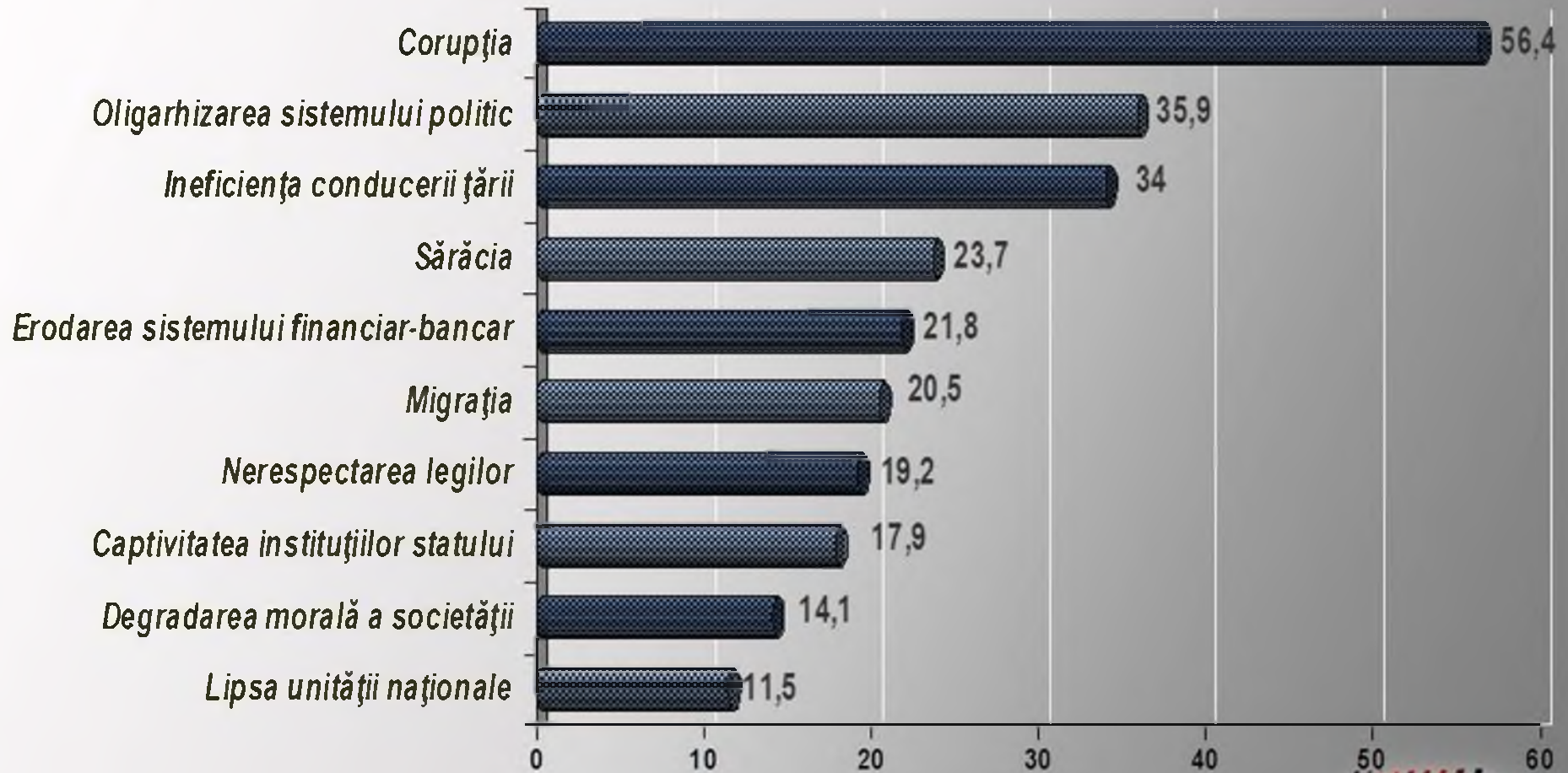
Cum s-au schimbat in ultimii 5-6 ani, de când la guvernare se află parti dele care s-au declarat prneuropee?

■ S-a îmbunătățit   ■ A rămas la fel   ■ S-a înrăutățit

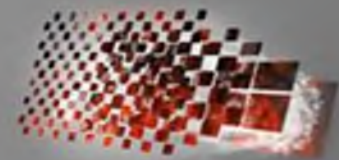
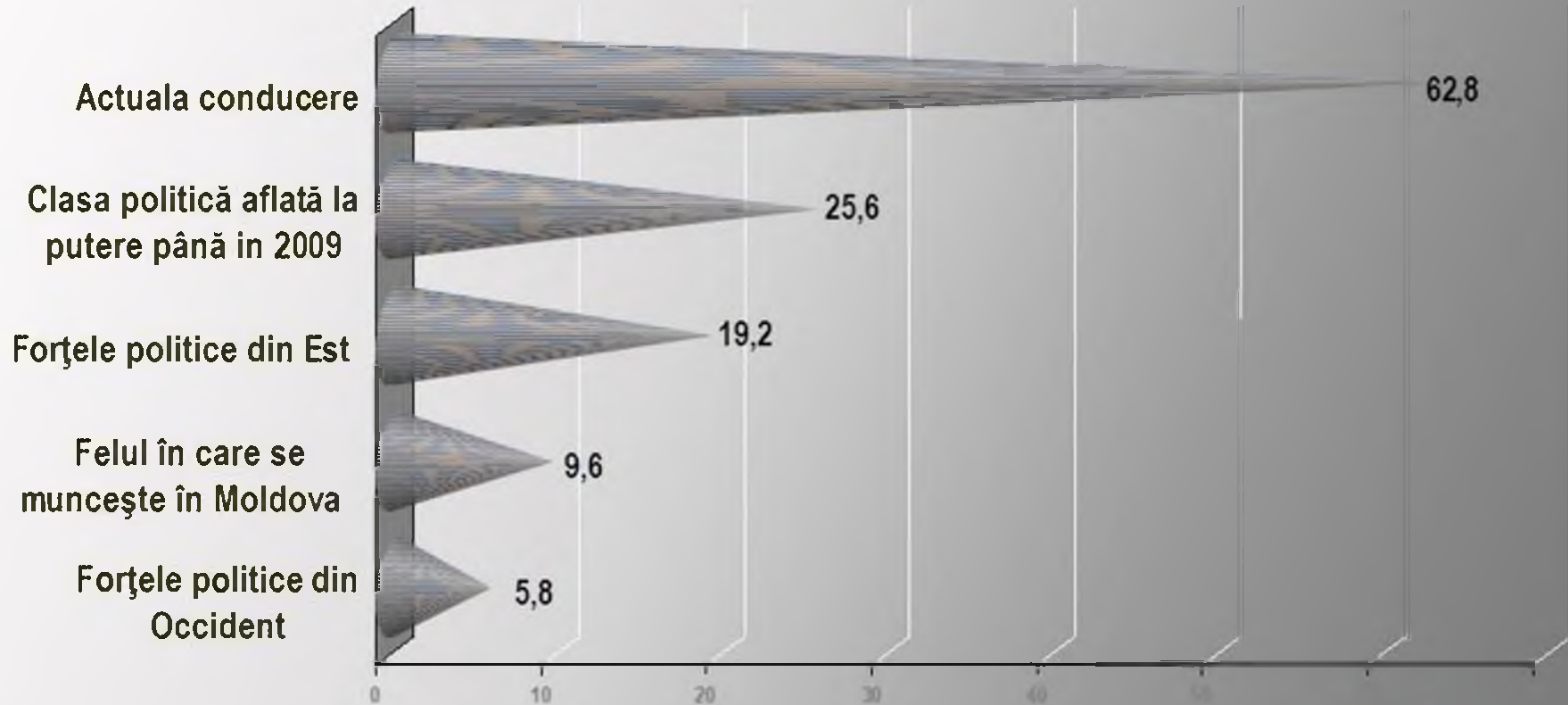

Care sunt cele mai importante PROBLEME ce afectează actualmente cel mai mult societatea noastră?

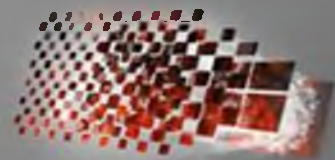
Cine se face mai mult VINOVAT de situația în care se află astăzi țara?

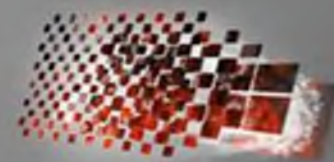
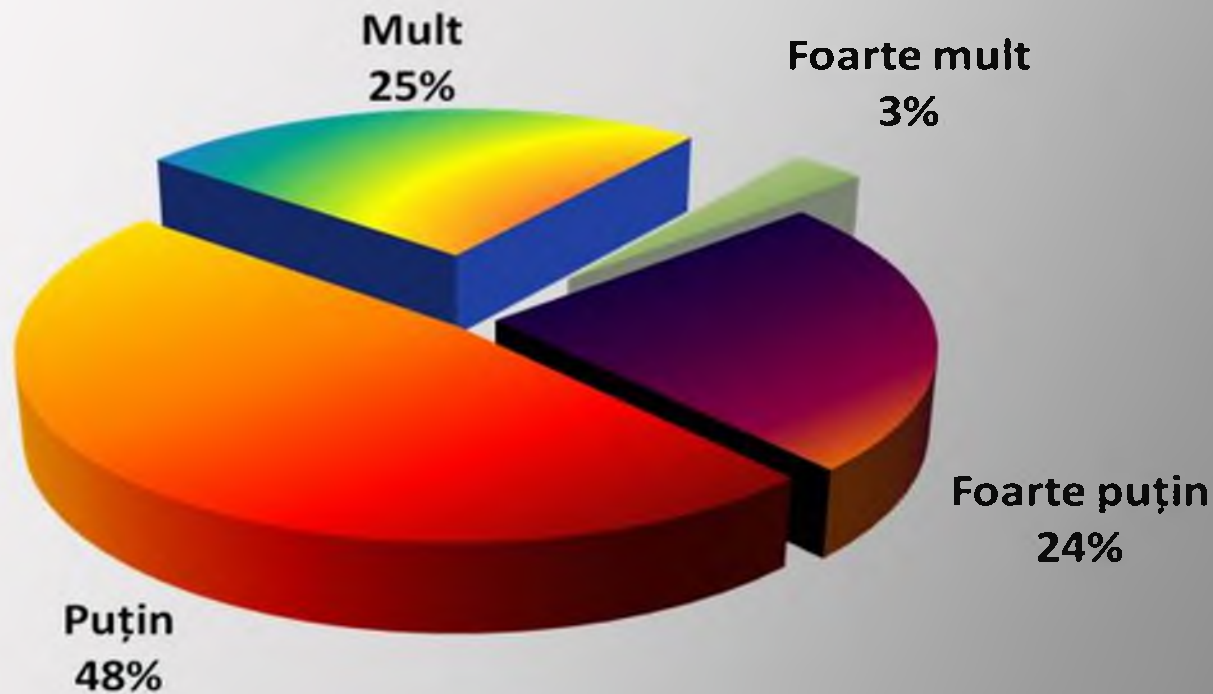
GUVERNAREA

&

UE

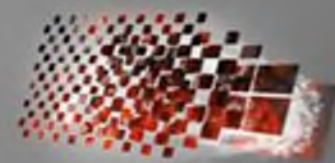
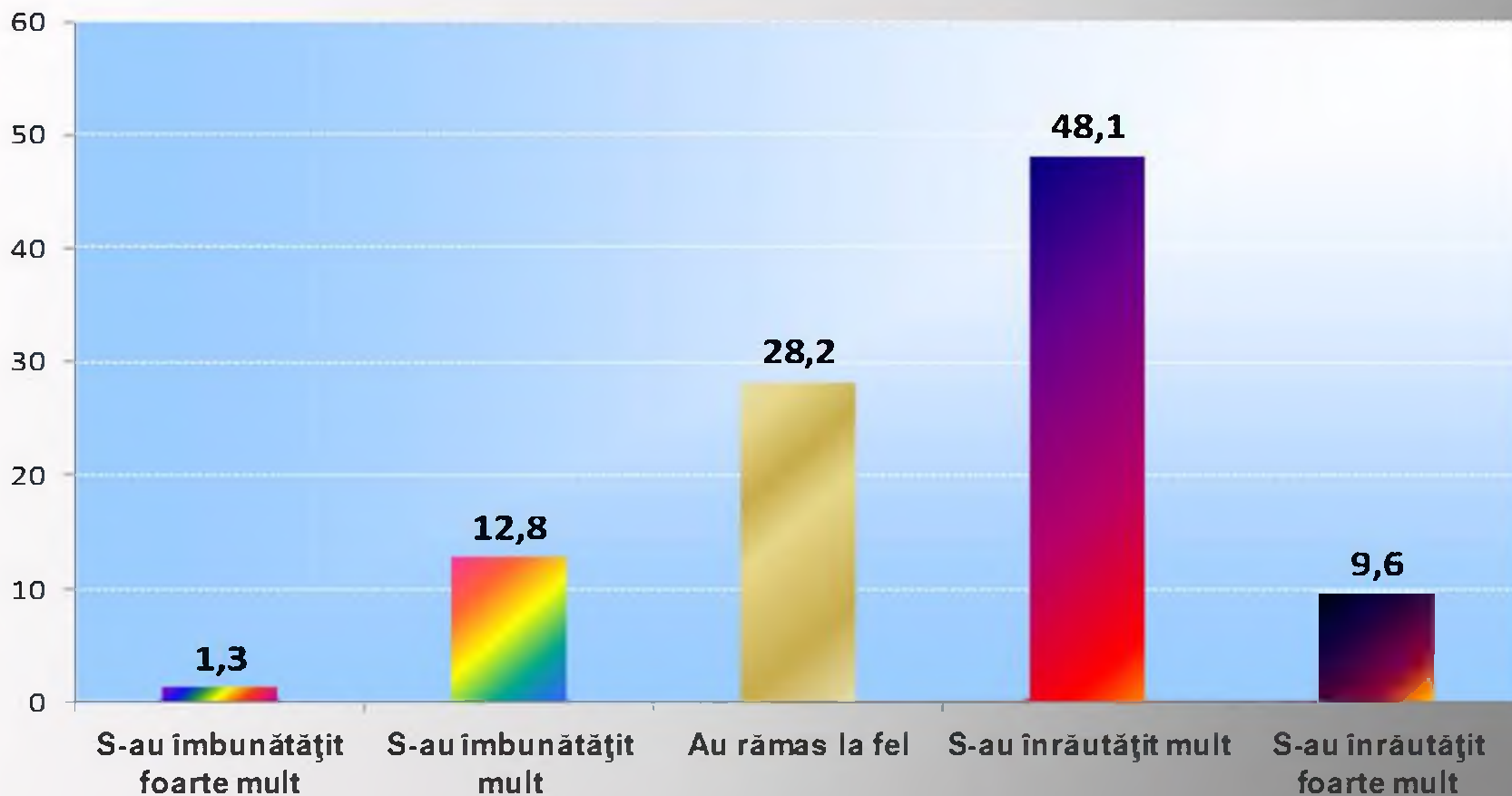

Cât de mult a făcut guvernarea după 2009 pentru apropierea Republicii Moldova de Uniunea Europeană?

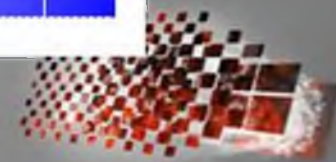
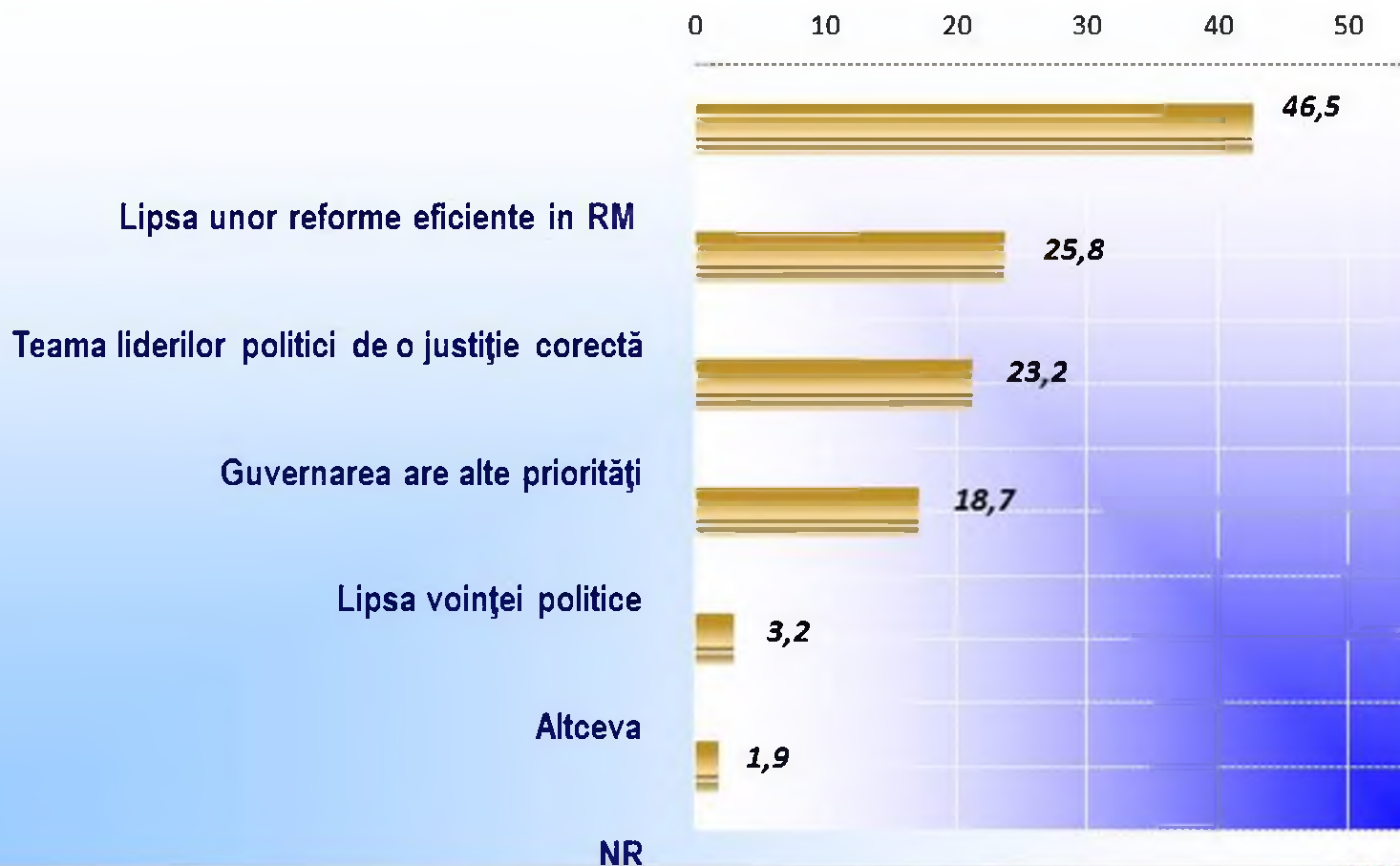

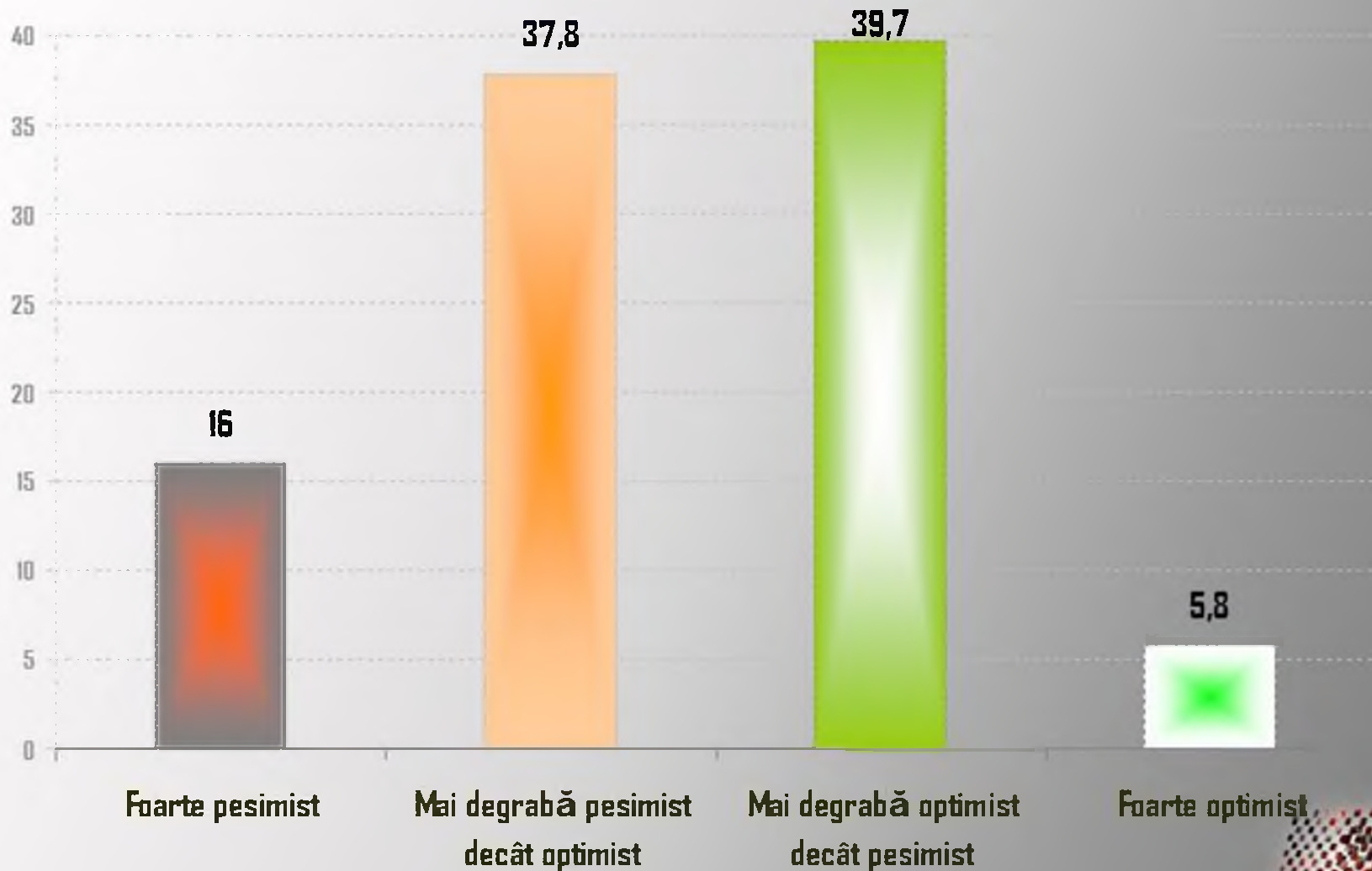
Cum s-a schimbat relațiile dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană după alegerile parlamentare din 30 noiembrie 2014?

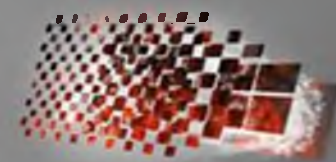
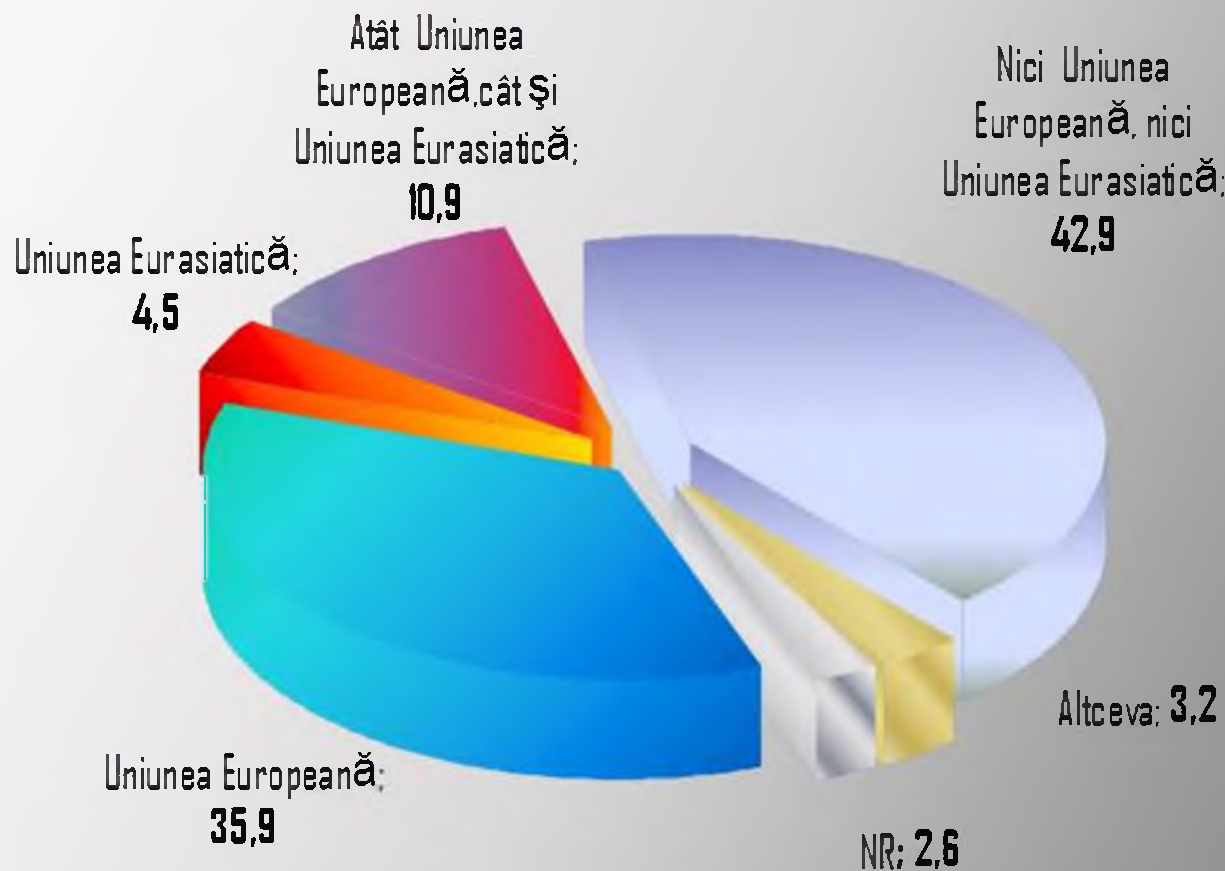
Motivele principale pentru care Republica Moldova nu a depus cererea de aderare la Uniunea Europeană la Summitul de la Riga din 21-22 mai 2015?

Optimismul în ceea ce privește viitorul european al Republicii Moldova

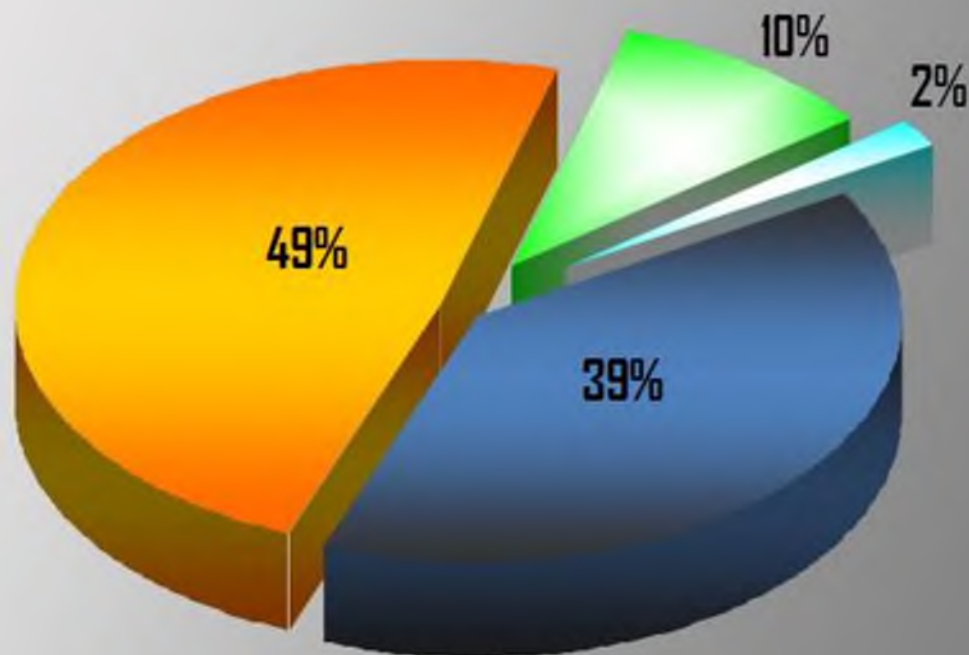
Credeti că guvernarea manifestă mai mult interes pentru apropierea Republicii Moldova de Uniunea Europeană sau de Uniunea Eurasiatică?

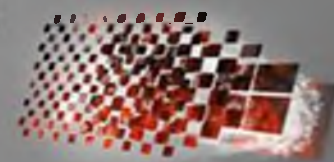
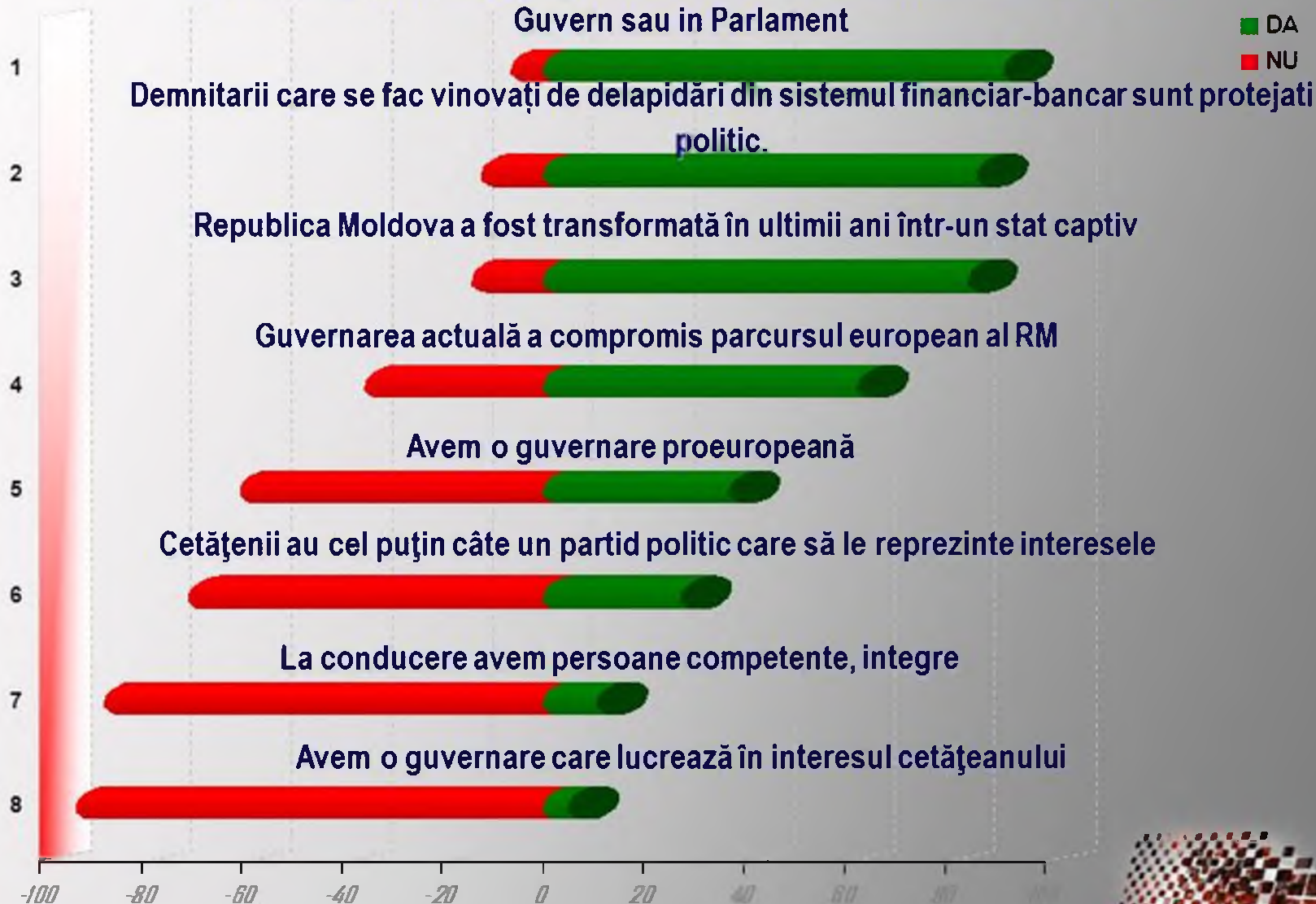
Coaliția parlamentară PLDM -PDM cu PCRM a fost creată în beneficiul societății, în interesul național sau în interesul partidelor?

- La sigur, în interesul PARTIDELOR
- Mai degrabă, în interesul PARTIDELOR
- Mai degrabă , în interesul NATIONAL
- La sigur, în interesul NATIONAL

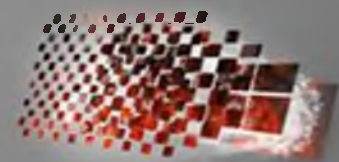

Sunteți sau NU de acord cu afirmațiile:

Cele mai importante decizii pentru R.M. se iau de liderii partidelor și nu la Guvern sau în Parlament

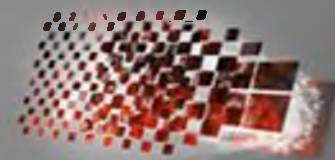
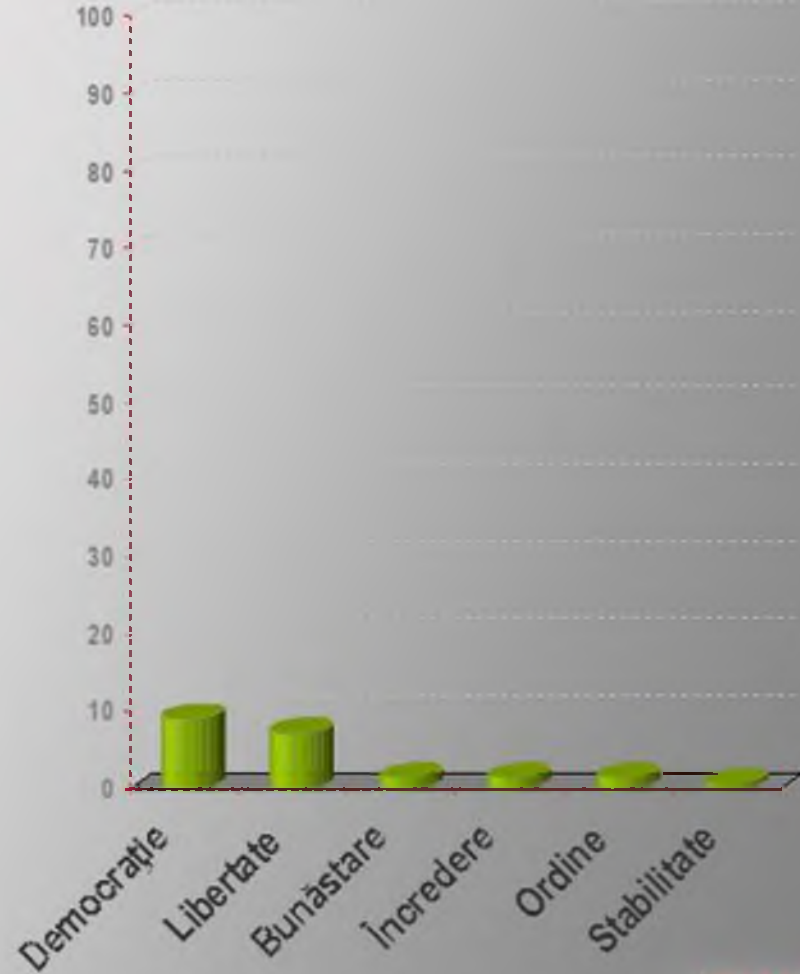
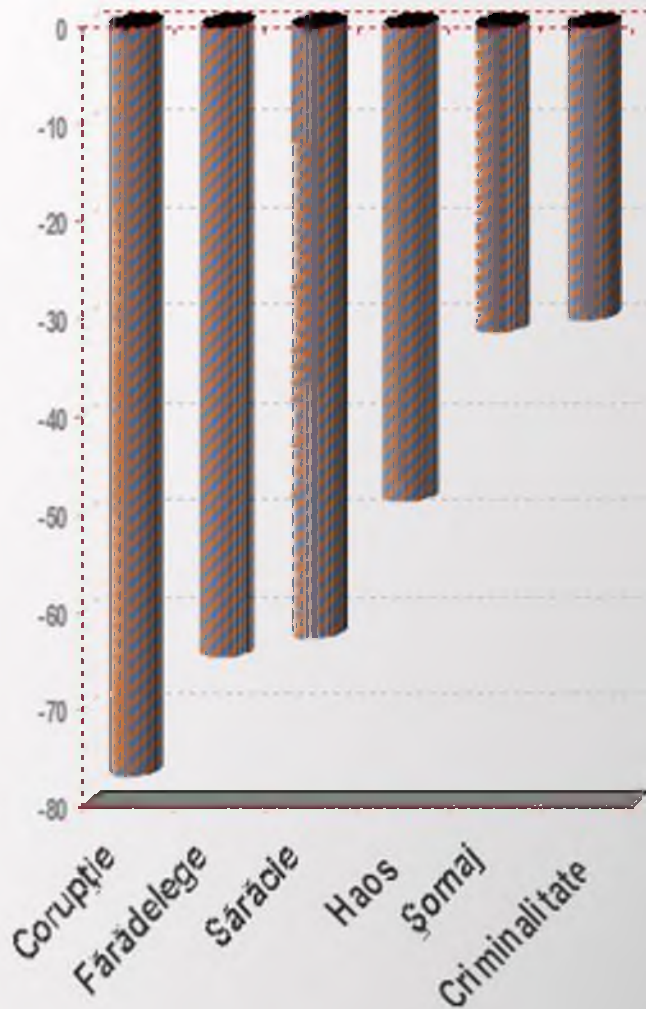

SOCIETATE

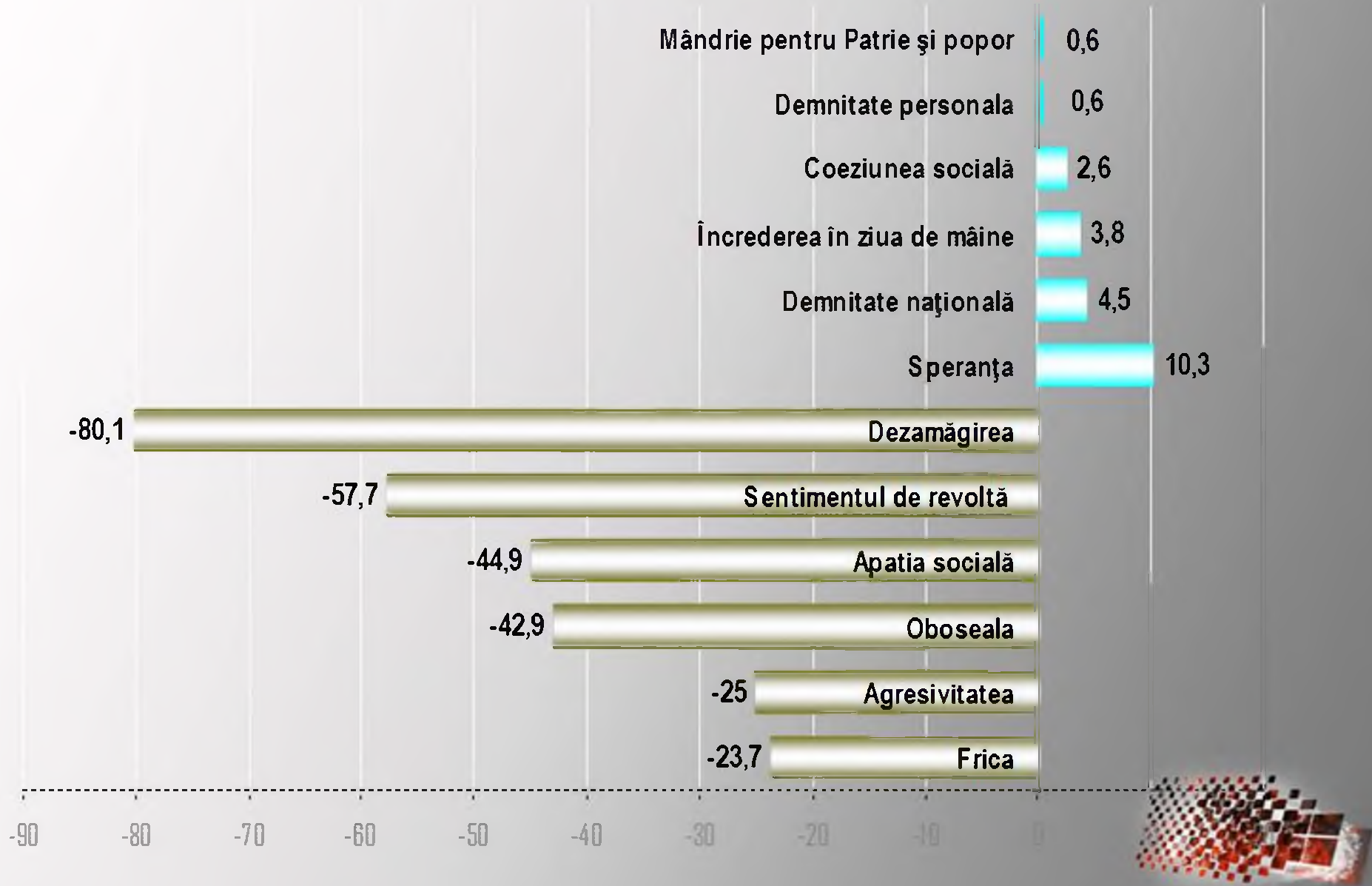
Care cuvinte caracterizează cel mai bine situația
zi din țară?

generală de astăzi

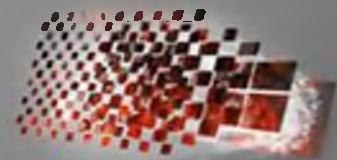

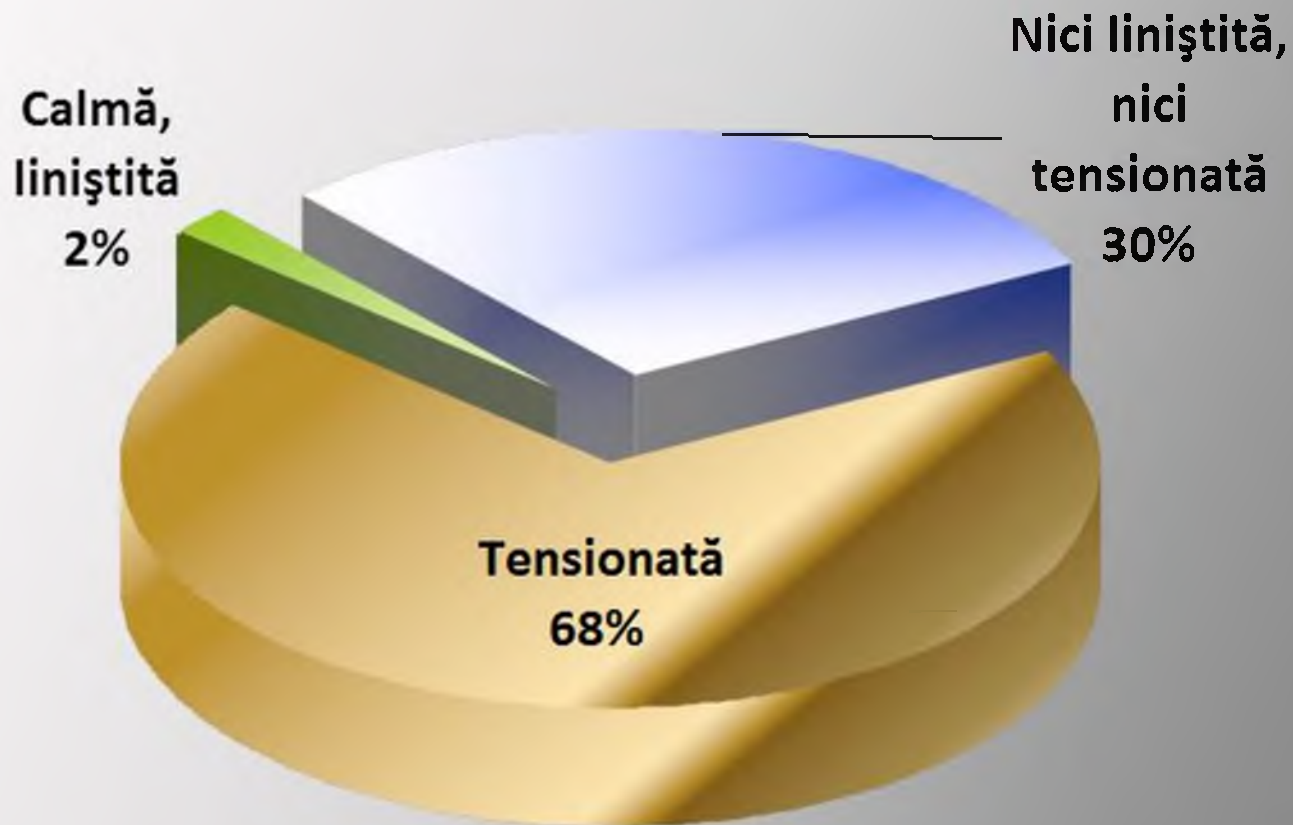
Ce sentimente s-au manifestat și consolidat în ultimii ani în societate?

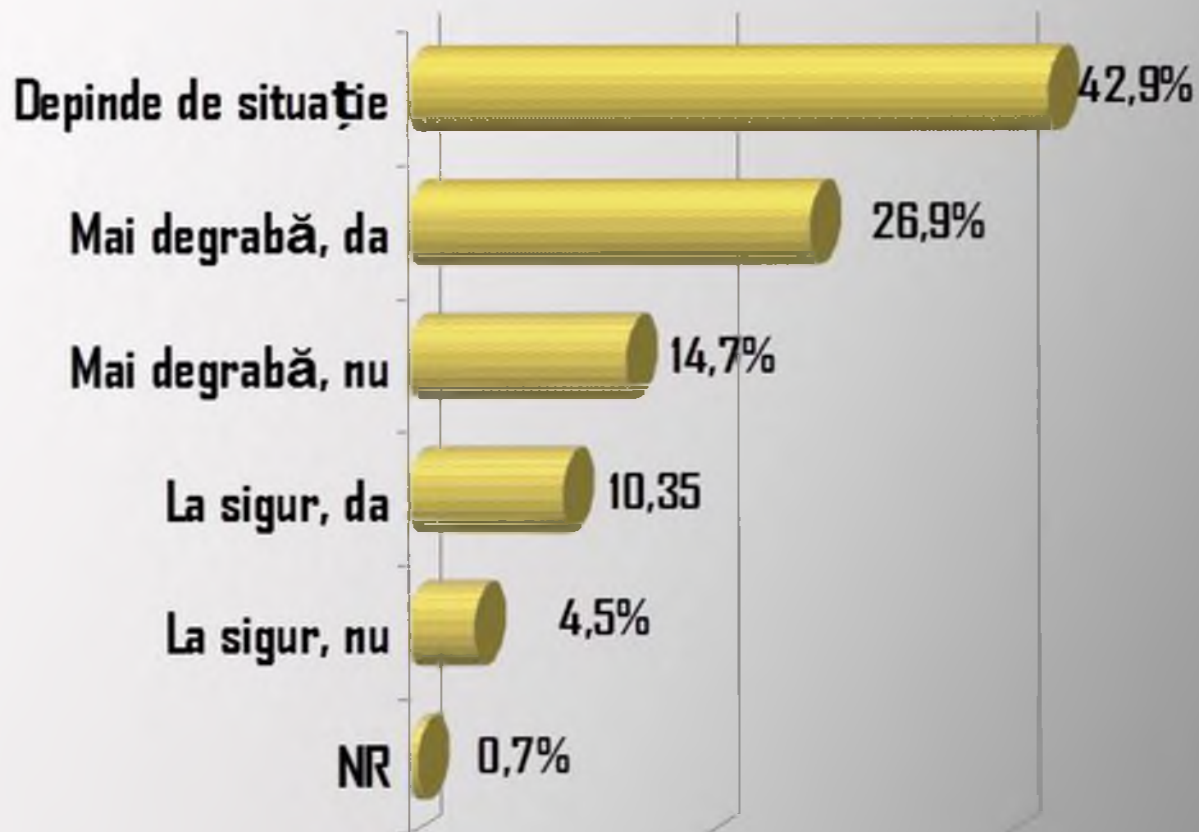
SITUAȚIA SOCIAL-POLITICĂ: proteste și revindecări

Cum apreciați situația social-politică actuală din țară?

Credeti că protestele organizate în ultimul timp în capitală ar putea tensiona situația social-politică din Moldova?

Ce revindecări înainte guvernării de către Platforma Civică „DA” vor fi realizate?

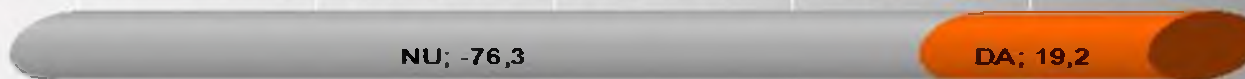
Demiterea din funcțiile publice a factorilor de decizie, responsabili de „jaful secolului” și înlocuirea imediată a acestora cu persoane profesioniste și integre

Investigarea internațională a „jafului secolului”, depistarea și recuperarea banilor furați

Identificarea făptașilor și a beneficiarilor reali, pedepsirea acestora

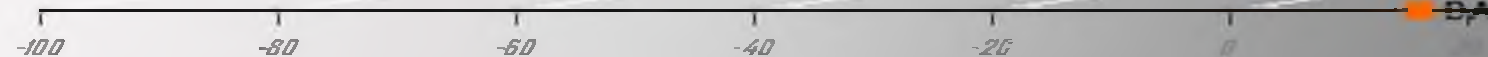
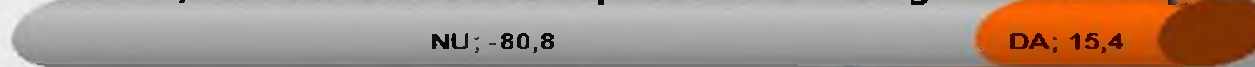
Demiterea tuturor celor, care au capturat instituțiile de drept

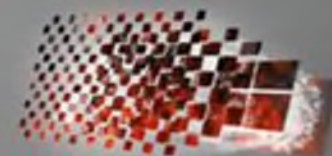
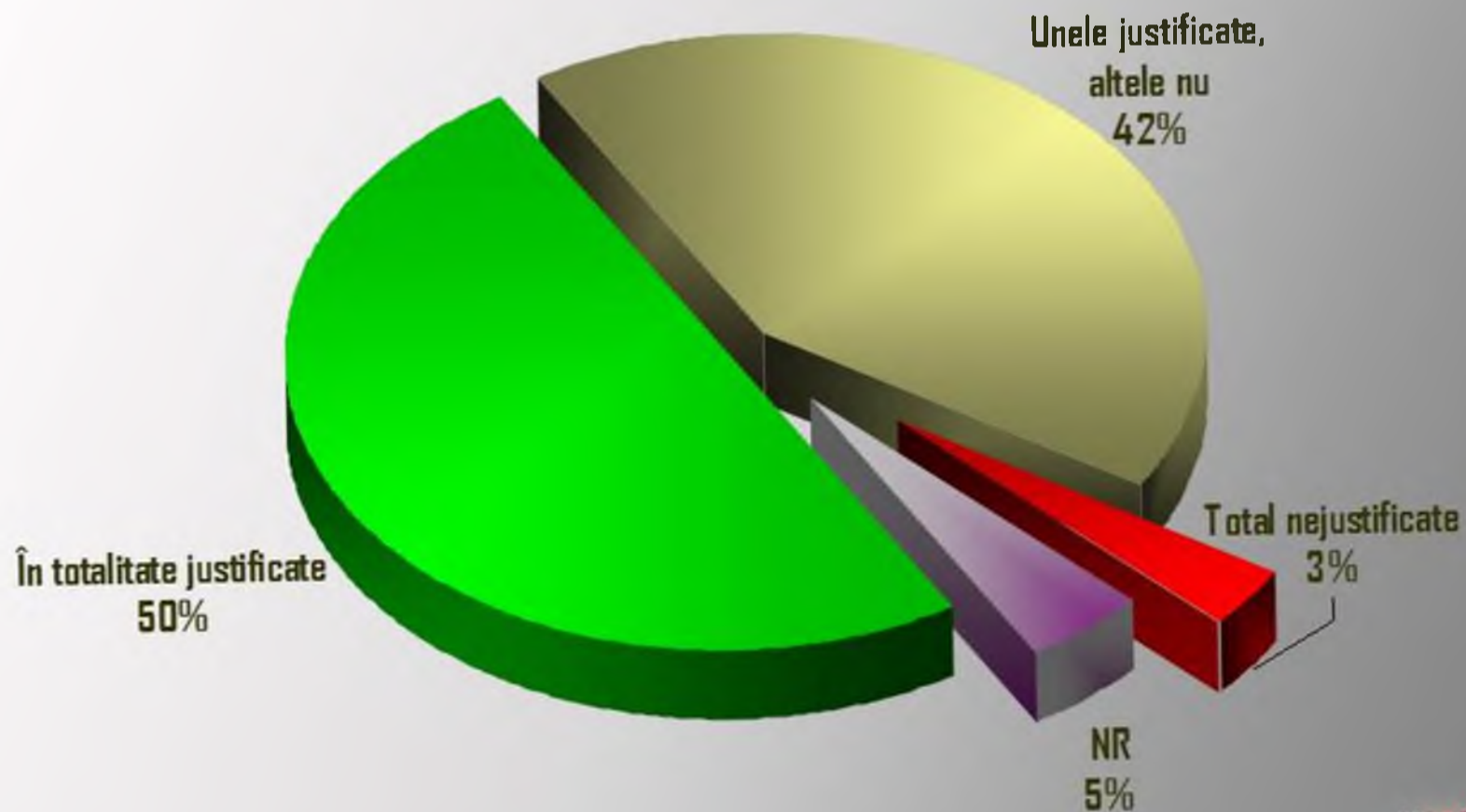
Demiterea politicienilor care au inițiat și au amplificat partajarea ilegală a instituțiilor de drept

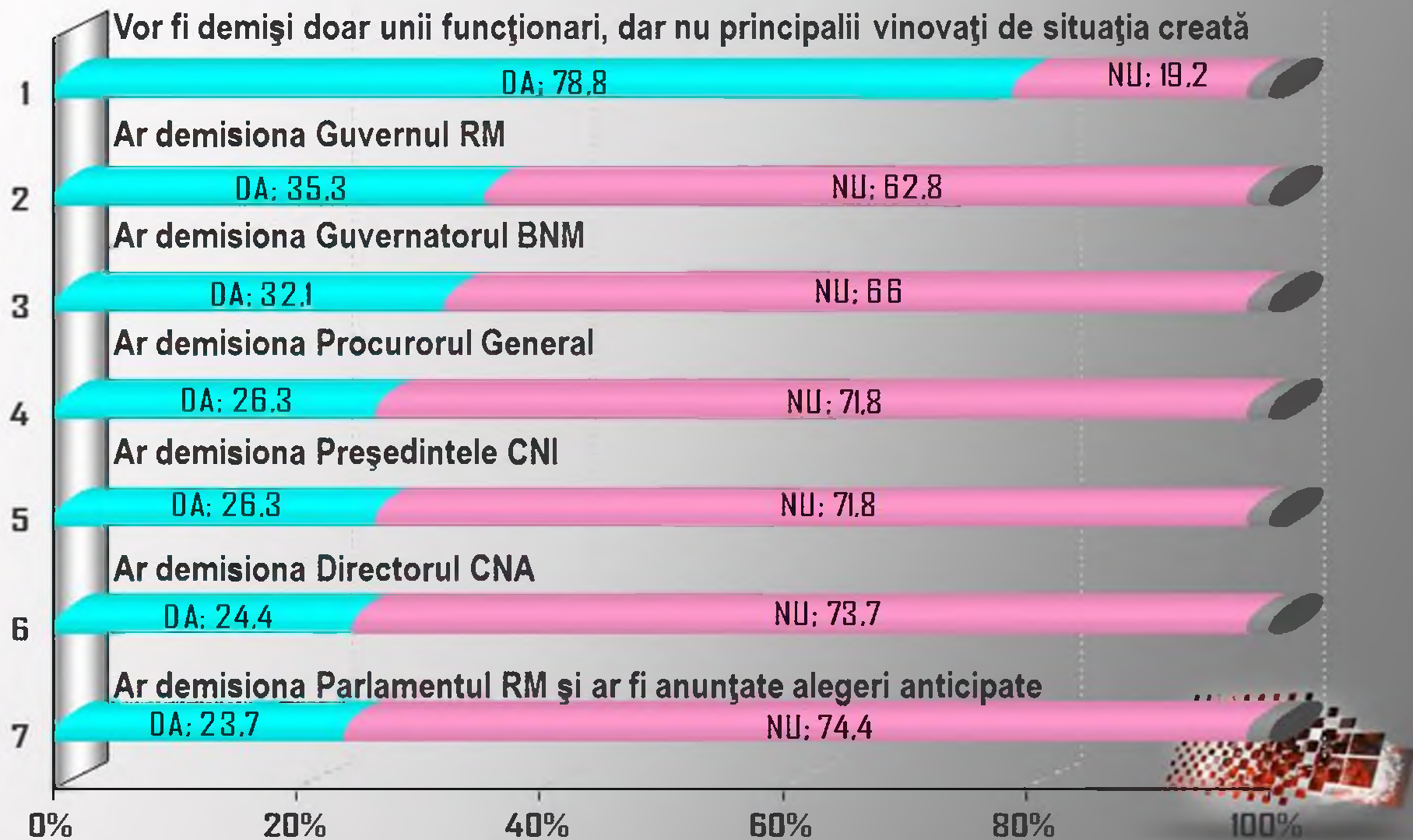
Demiterea șefilor instituțiilor care mimează lupta cu corupția, blochează reformele, distrug statul, deservesc interesele personale ale oligarhilor de la putere

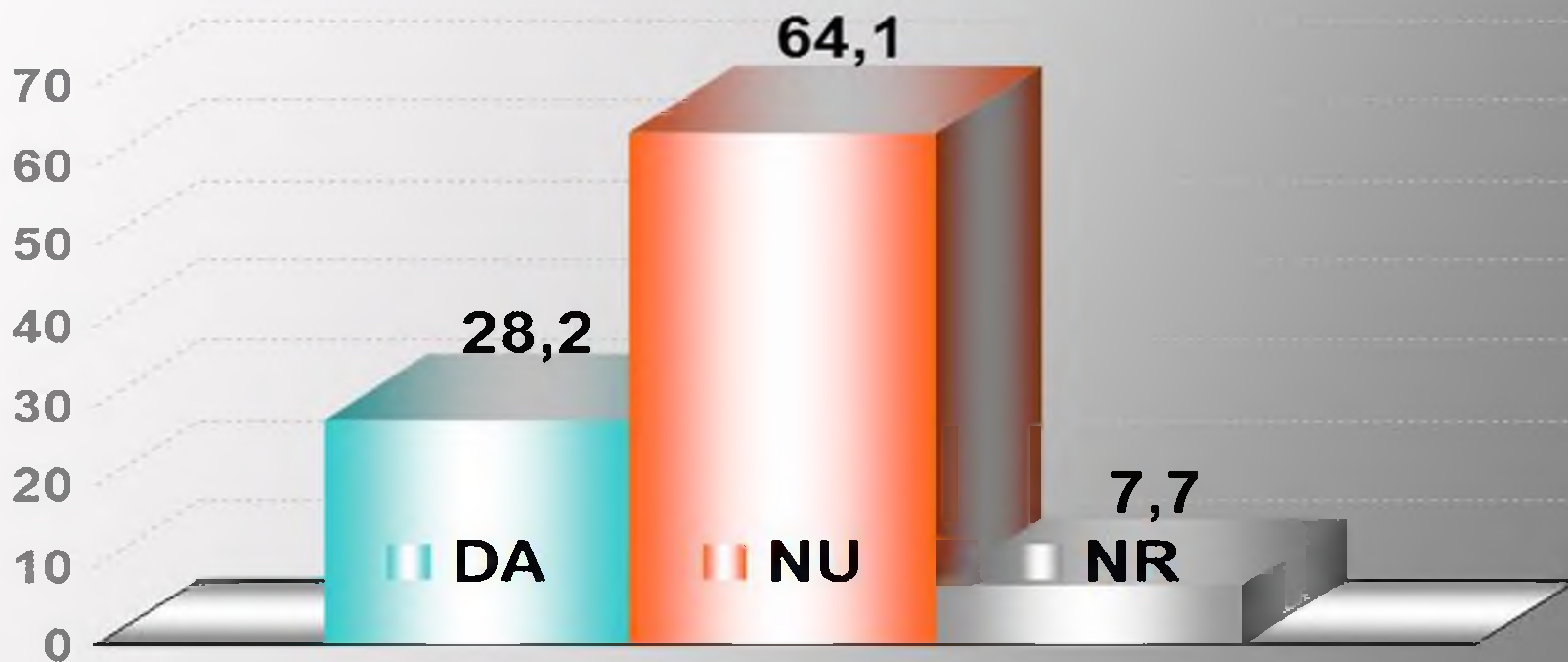
Cât de justificate sunt revindcăările înaintate?

În cazul în care revindicările înaintate guvernării nu vor fi îndeplinite, sub presiunea populară s-ar putea întâmpla următoarele:

În cazul unei eventuale escaladări a situației, vedeți un posibil scenariu asemănător celui din 7 aprilie 2009?

Posibile evoluții ale situației în următoarele luni...

33,3% Va demara un dialog „de vitrină”, însă, ulterior va provoca escaladarea conflictului

32,1% Va crește numărul participanților la proteste

32,1% Nimic nu se va schimba

14,7% Se vor alătura la proteste mai multe forțe politice extraparlamentare

7,7% Guvernarea va îndeplini, fie și parțial, revendicările înaintate de PC „DA”, ceea ce va aplana situația tensionată din societate

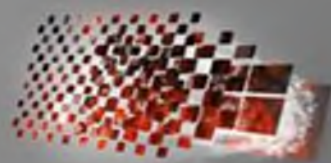
7,7% Situația se va stabiliza

64% Se vor alătura partide politice parlamentare din opoziție

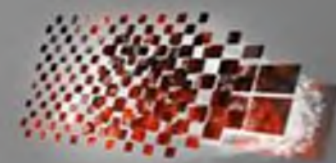
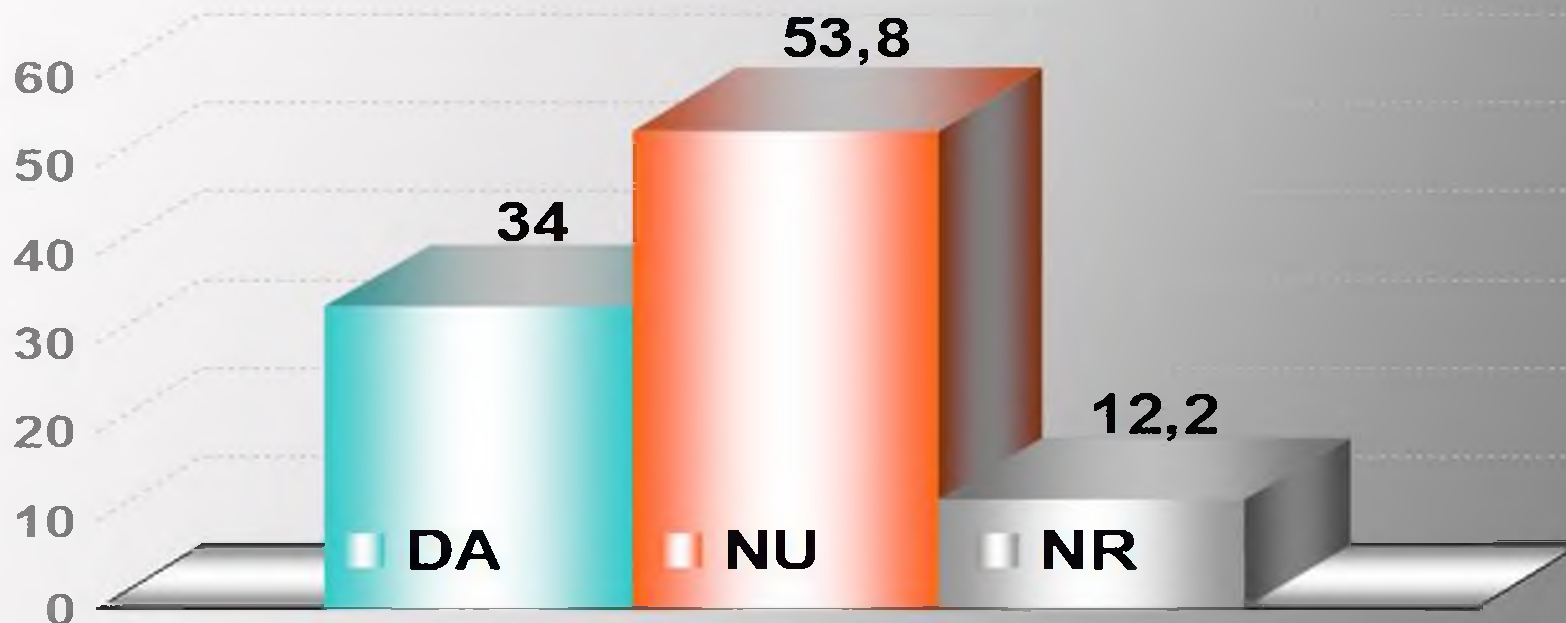
Altceva

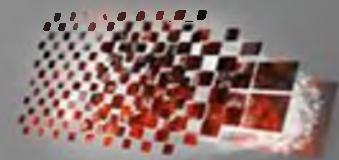
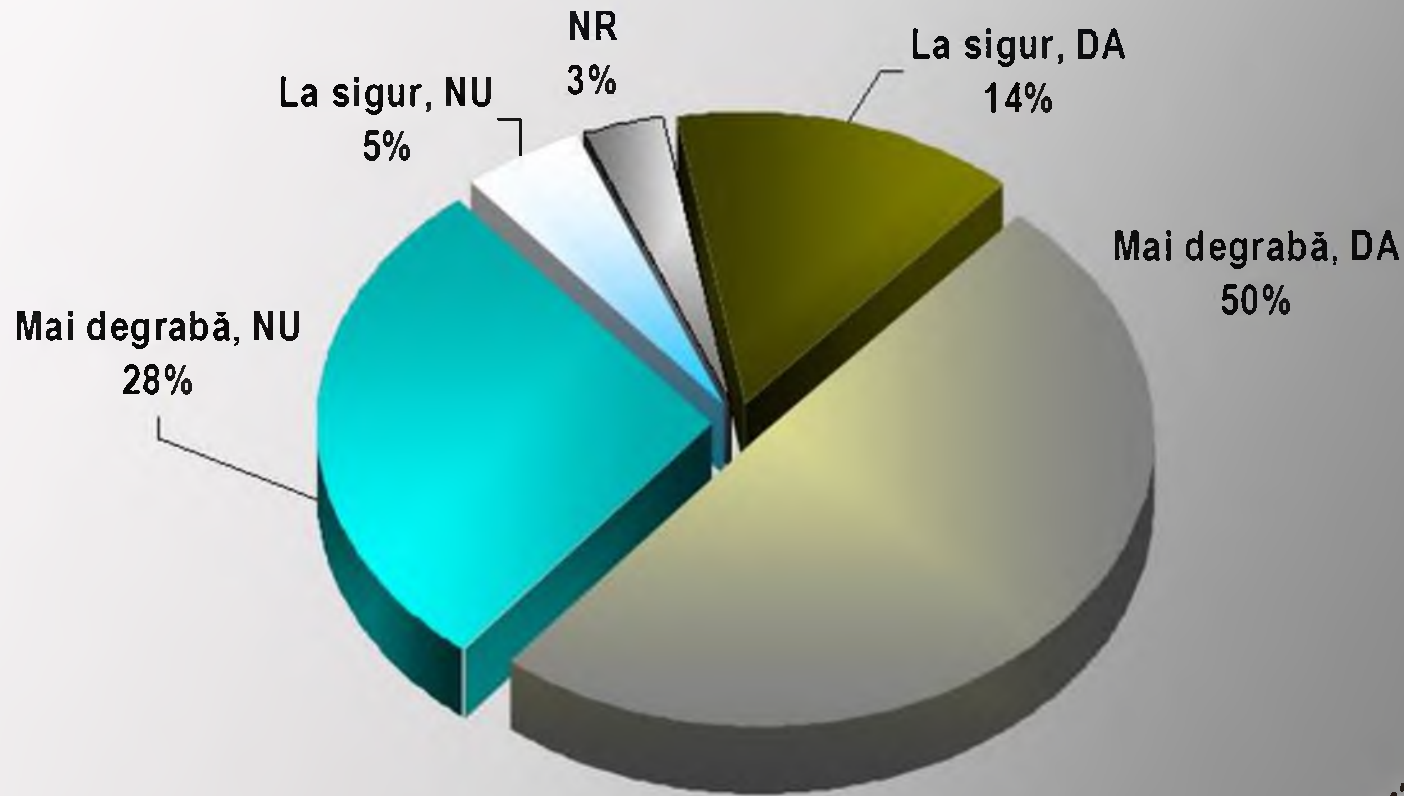
OPINII vs Platforma Civică "DA"

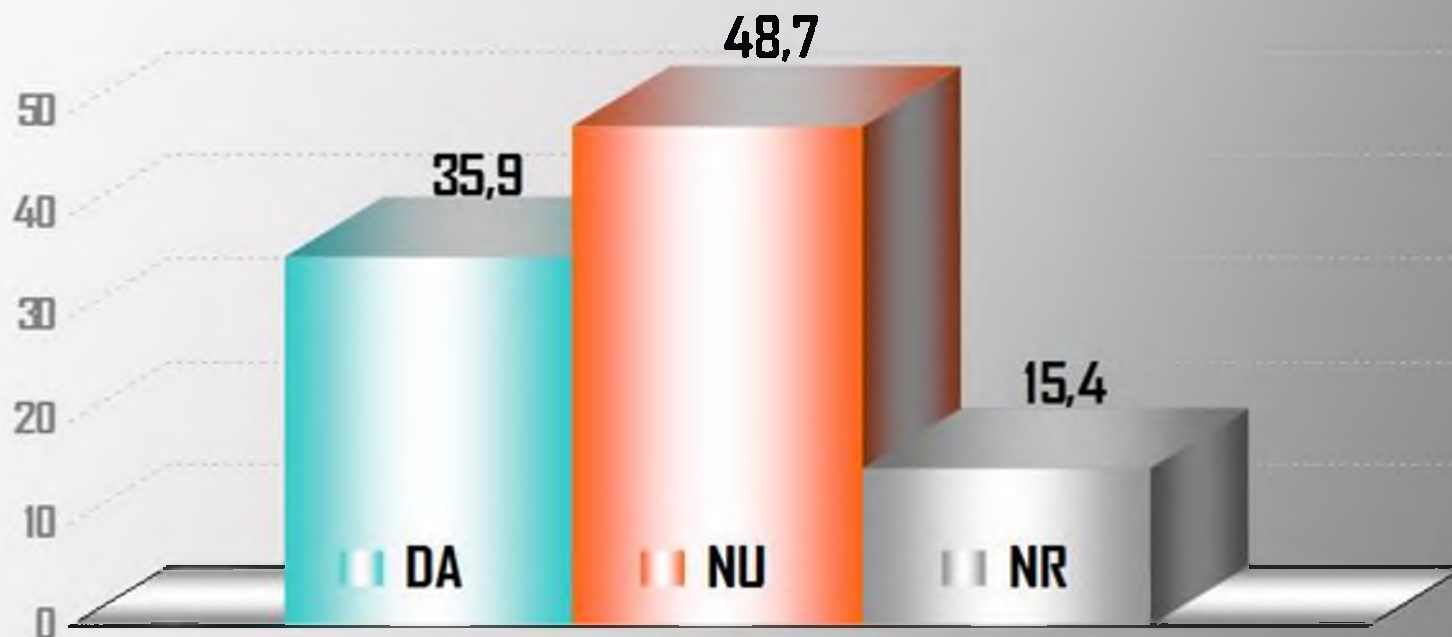
Protestele Platformei Civice "DA" sunt finantate din exterior?

Platforma Civică „DA” este un proiect politic și membrii acesteia doresc să obțină dividende politice pentru a crea ulterior o formațiune politică?

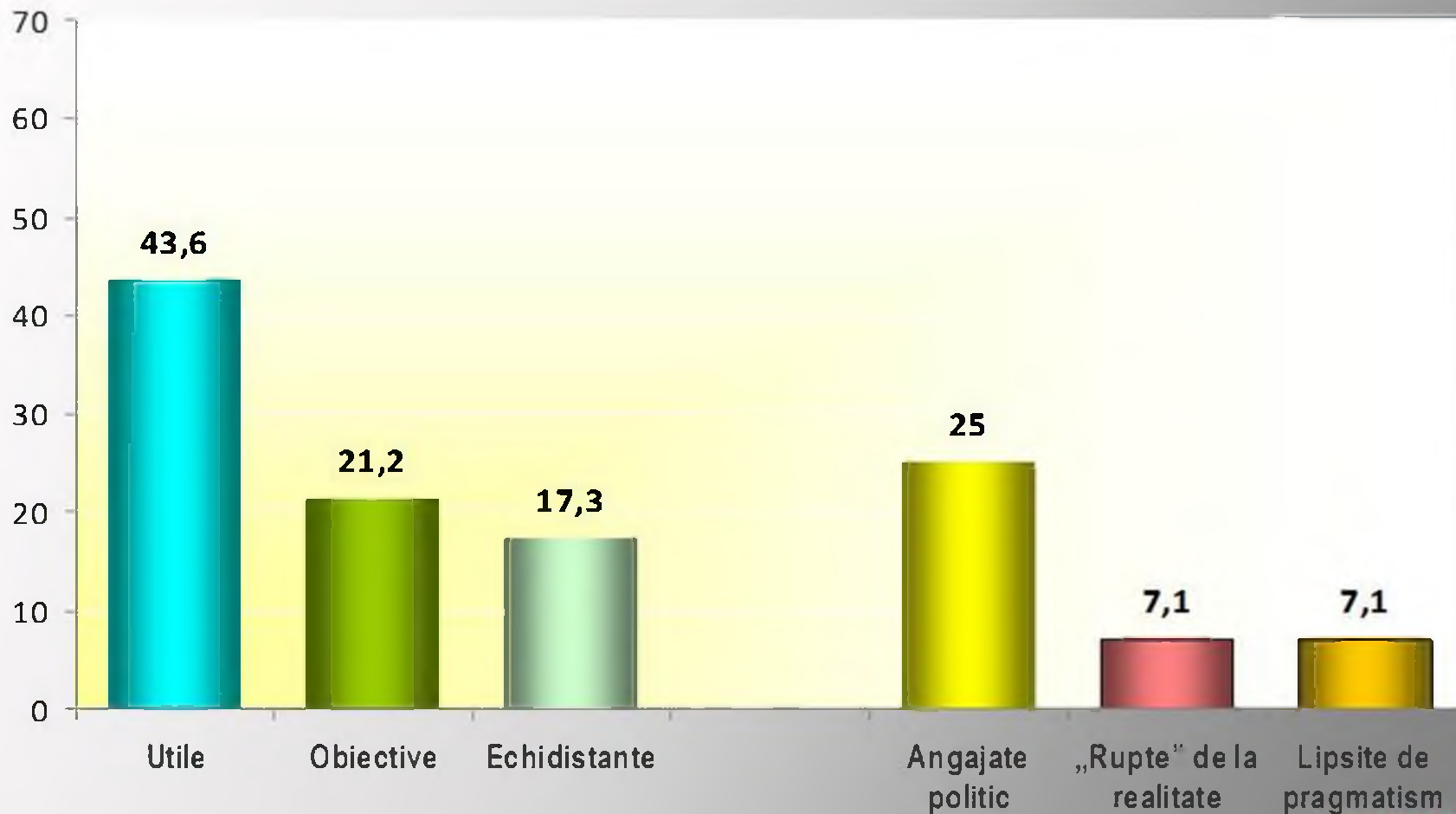

Platforma Civică „DA” ar fi bine să devină o formațiune politică care ulterior să accedă în Parlament?

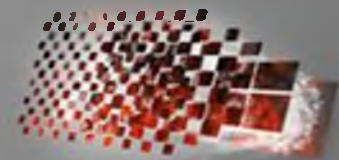

Reprezentatii Academiei de Stiinta a Moldovei prezinta deseori comentarii in mass-media asupra diferitor evenimente, procese social-politice din tara.
Cum apreciati comentariile facute de cercetatorii ASM?

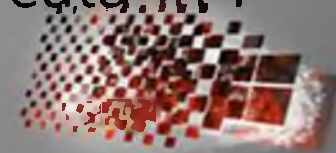
GENERALIZĂRI

- Deși actuala guvernare se declară proeuropeană, majoritatea experților chestionați, sau 70 la sută dintre ei, consideră că guvernarea după 2009 a făcut puțin sau foarte puțin pentru apropierea Republicii Moldova de Uniunea Europeană, iar după alegerile parlamentare din 30 noiembrie 2014, relațiile dintre Republica Moldova și UE s-au înrăutățit mult (58%). De părerea că relațiile cu Comunitatea Europeană fie că au rămas la fel, fie că s-au îmbunătățit, sunt 28 și respectiv 14 % dintre experți.

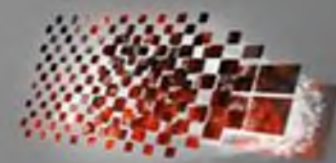

- În opinia experților, lipsa unor reforme eficiente, în speță în domeniul justiției, precum și frica liderilor politici de la guvernare de o justiție corectă, europeană constituie principalele motive pentru care Republica Moldova nu a depus la Summitul de la Riga din 21-22 mai 2015 cererea de aderare la Uniunea Europeană, iar fiecare al patrulea expert e de părere că guvernarea în genere are alte priorități, urmărește alte interese. Astfel, 6 din 10 experți consideră că în fruntea statului nu avem o guvernare proeuropeană și că actuala guvernare a compromis deja parcursul european al Republicii Moldova, iar alianța/coaliția politică parlamentară PLDM-PDM cu PCRM, mai curând a fost creată în interesul partidelor politice (88%) și nicidecum în interesul național. Doar 12 % dintre experți admit că alianța a fost creată în interesul național, în beneficiul societății.

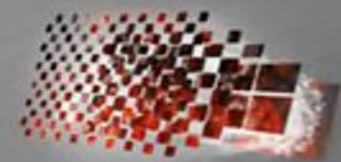

- Corupția, oligarhizarea sistemului politic, a instituțiilor statului, precum și ineficiența conducerii țării sunt cele mai importante TREI probleme ce afectează actualmente cel mai mult societatea noastră, parcursul de dezvoltare al Republicii Moldova, iar cei mai vinovați de situația în care se află astăzi țara se fac atât demnitarii care sunt acum la guvernare (63%), cât și clasa politică aflată la putere până în 2009 (26%). Fiecare al cincilea expert (20 %) consideră, de asemenea, că situația este determinată și de influența forțelor politice din Est. Totodată, 10 la sută dintre experți au opinat că de vină sunt nu numai politicienii, dar și felul în care se muncește în Moldova.

- Mai mult de jumătate (circa 60%) dintre experții care au participat la sondaj consideră că în ultimii 5-6 ani, de când la guvernare se află partidele care s-au declarat proeuropene, s-a înrăutățit considerabil situația în economie și respectiv nivelul de trai al populației (62%), combaterea flagelului corupției (58%) și asigurarea ordinii publice, funcționarea legilor în țară (43%).

- Majoritatea absolută a experților (93%) consideră că actualmente țara nu are o guvernare care să lucreze în interesul cetățeanului, că la conducere nu avem persoane competente, integre, capabile să implementeze eficient reforme (87%), că Republica Moldova a fost transformată în ultimii ani într-un stat captiv, în care instituțiile de drept au fost partajate în mod abuziv și ilegal de către partidele politice, iar demnitarii care se fac vinovați de corupție și delapidări de fonduri din sistemul financiar-bancar, dar și din alte domenii publice sunt protejați politic (86%). În viziunea a peste 90 la sută dintre experții chestionați, cele mai importante decizii pentru Republica Moldova nu se iau la Guvern sau în Parlament, ci de liderii partidelor politice, iar cetățenii nu au cel puțin câte un partid politic care să le reprezinte interesele. Această opinie de la urmă au exprimat-o peste 70 la sută dintre experți.

- Corupție, fărădelege, criminalitate, haos, șomaj și sărăcie – iată cuvintele-cheie, care, în opinia experților, se potrivesc cel mai bine pentru a caracteriza situația generală de astăzi din țară. Și doar cel mult 9% dintre ei, consideră că pentru o caracteristică mai amplă a situației actuale din societate s-ar mai potrivi și cuvintele democrație, ordine, stabilitate, bunăstare, încredere și libertate.

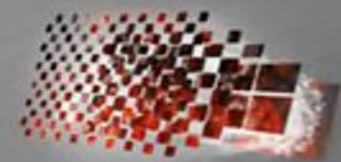

- Experții constată că în ultimii ani în societatea noastră cel mai mult și cel mai bine s-au manifestat și s-au consolidat astfel de sentimente ca dezamăgirea, pierdere a încrederii în toți și în toate; sentimentul de revoltă pentru ceea ce se întâmplă în jur (corupție, fărâdelege etc.); indiferența, apatia socială; oboseala; agresivitatea și frica, iar sentimentele și valorile care constituie fundamentul unei societăți - speranța, solidaritatea, coeziunea socială, încrederea în ziua de mâine, sentimentul de mândrie pentru Patrie și poporul său, precum și sentimentul de demnitate națională și demnitate personală se situează la periferiile ierarhiei valorice a societății noastre.

- Doar 2% dintre subiecții investigați califică situația social-politică actuală din țară drept calmă și liniștită, circa 68% consideră că situația este tensionată, iar 30% dintre experți, susțin că actualmente situația social-politică din țară nu este nici liniștită, nici tensionată. În cazul unei eventuale escaladări a situației, 28% dintre experți admit posibilitatea unui scenariu asemănător celui din 7 aprilie 2009, în timp ce aproximativ 2/3 sau 64% dintre participanții la sondaj exclud orice scenariu de violență asemănător celui din 7 aprilie.

- In opinia experților, cel mai posibil scenariu privind situația social-politică din țară în următoarele luni poate fi următorul: numărul participanților la proteste va crește, însă guvernarea va demara un dialog „de vitrină” (mimat) cu societatea civilă, fapt ce pentru o anumită perioadă va detensiona relațiile din societate, dar ulterior conflictul ar putea escalada. O astfel de evoluție a situației este considerată cea mai posibilă de fiecare al treilea expert, în timp ce tot atâția sunt de parere că nimic nu se va întâmpla.

